

ZÁSADNÍ VÝZNAM ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PRO PAMÁTKOVOU OCHRANU HISTORICKÝCH SÍDEL

Dagmar Sedláková

Mezi urbanisty a architekty není všeobecně známo, že odborní pracovníci památkové péče jsou si dobře vědomi rozhodujícího významu územního plánu pro účinnou ochranu památkových hodnot území. Základní nedorozumění vzniká zejména díky tomu, že podíl památkové péče na vzniku územního plánu není nijak upraven ani předpísem upravujícím ochranu památek, ani stavebním zákonem. Památková péče tak je známa jako nepřijemné připomínkové místo, které uplatňuje své požadavky obvykle teprve při projednávání konceptu a působí často jakoby destruktivně v již vykonané práci urbanisty. Není to však proto, že by se odborníci v památkové péči nechtěli podílet na vzniku územního nebo regulačního plánu. Naopak, trvale se projevuje snaha být již při zadání ÚPD, stanovit předem „památkové limity“, regulativy, a tak vlastně vytvořit podmínky pro konstruktivní dialog.

Tato snaha zatím má svůj vrchol v projektu MK ČR, kdy v rámci podpory programů regenerace vyčleňuje ministerstvo každoročně finanční částku na porovnání plánů zásad ochrany památkových hodnot území. Tyto plány zpracovávají jednotlivé státní památkové ústavy pro památkové rezervace nebo památkové zóny ve své územní působnosti.

Plány by měly být podkladem pro jejich vlastní odbornou práci a pomůckou pro rozhodování orgánu památkové péče. Měly by být také jedním z podkladů stavebního úřadu při územním a stavebním řízení, není-li pro dané území schválena územně plánovací dokumentace. Zejména by pak měly být povinným podkladem pro pořizovatele územního plánu a regulačního plánu, protože se zpracovávají v podobné podrobnosti.

Ve snaze prosadit takový podklad naráží však ministerstvo kultury na odlišný názor resortu, v jehož působnosti je územ-

ní plánování, jakoby se památková péče snažila strhnout na sebe samotnou funkci územního plánování. Jde však pouze o specializovaný podklad, který přísluší právě oboru památkové péče. Rozpoznání a klasifikace památkových hodnot vyžaduje natolik zvláštní zkušenost, že nepokládáme za možné dokonce ani externí zpracování těchto plánů. Interní zpracování by mělo mít ještě jeden pozitivní důsledek, totiž skutečnou předvídatelnost odborného posuzování jednotlivých případů, které se dnes děje ad hoc a může být proto nedostatečně podložené nebo i subjektivní. Pokud by se podařilo, o co se zatím marně snažíme, že bychom dokázali (práce se provádí nad rámec běžných pracovních povinností, kterých není málo) plány ještě v konceptu projednat s těmi, kteří by je měli využívat pro svou činnost, mohlo by pak jít i o předvídatelnost rozhodování ve státní správě – jak podle památkového, tak podle stavebního zákona.

Bohužel, rychlost zpracování těchto potřebných podkladů je limitována ome-

zenou pracovní kapacitou státních památkových ústavů. Bylo by potřeba, aby plány zpracovávaly speciálně vyčleněné týmy, nezátížené ostatní agendou ústavu. Velmi užitečné je, pokud jsou ovšem na všech stranách ochota a komunikativnost, koordinovat zpracovávání plánů se záměry zadání regulačních plánů v památkově chráněných sídlech, aby se omezené kapacity efektivně využily.

Věcný záměr nového stavebního zákona formuluje nové pojetí územně plánovacích podkladů jako systém státem garantovaných informací o území. V rámci tohoto systému je nutno vymezit pozici a funkci plánu zásad památkové ochrany, jako garantovaného podkladu pro zpracování územně plánovací dokumentace.

*Ing. arch. Dagmar Sedláková
Státní ústav památkové péče*